

- 19.15 ontvangst
- 19.30 opening en korte presentatie door Tseard Hoekstra over de Regionale Energietransitie
- 19.45 *Mogelijkheden voor warmte uit oppervlaktewater bij boezemgemaal Katwijk* door Ina Elema (Hoogheemraadschap van Rijnland), Jaap van Rijn (gemeente Katwijk) en Gerwen van der Linden (woningbouwvereniging Dunavie)
- 20.10 *Gebiedstrategie duurzame energie Holland Rijnland* door Boris Hocks (bureau Posad)
- 20.35 *Warmtetransitie atlas Holland Rijnland* door Arjan Arts (bureau Overmorgen)
- 21.00 *Gebruik van effluent warmte in de gemeente* door Ardo de Graaf (bureau CMAG)

Presentatie regionale inzet op energietransitie

Themacafé Holland Rijnland
22 februari 2017

Doel van de energietransitie: beperken van klimaatverandering

Als er te veel broeikasgassen (zoals CO₂ en methaangas) in de lucht komen, stijgt de temperatuur op aarde. Hierdoor verandert het klimaat, stijgt de zeespiegel en kunnen planten of dieren verdwijnen. Klimaatverandering bedreigt een groot deel van de wereldbevolking in hun bestaan door extreme weersomstandigheden, aanhoudende droogte of overstromingen.

VN Klimaattop in Parijs

Klimaataakkoord, december 2015

Ambitie

De opwarming van de aarde beperken tot ruim onder 2 graden Celsius, met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius.

Nederland heeft het Klimaataakkoord ondertekend namens de 28 lidstaten van de Europese Unie.

Nationale Energieagenda

Naar een CO₂-arme energievoorziening, december 2016

Ambitie

Een drastische beperking van de CO₂-uitstoot naar bijna 0 in 2050. Nederland groeit in een geleidelijk tempo naar een CO₂-arme economie in 2050.

Provincie Zuid-Holland

Energieagenda Watt Anders, oktober 2016

Ambitie

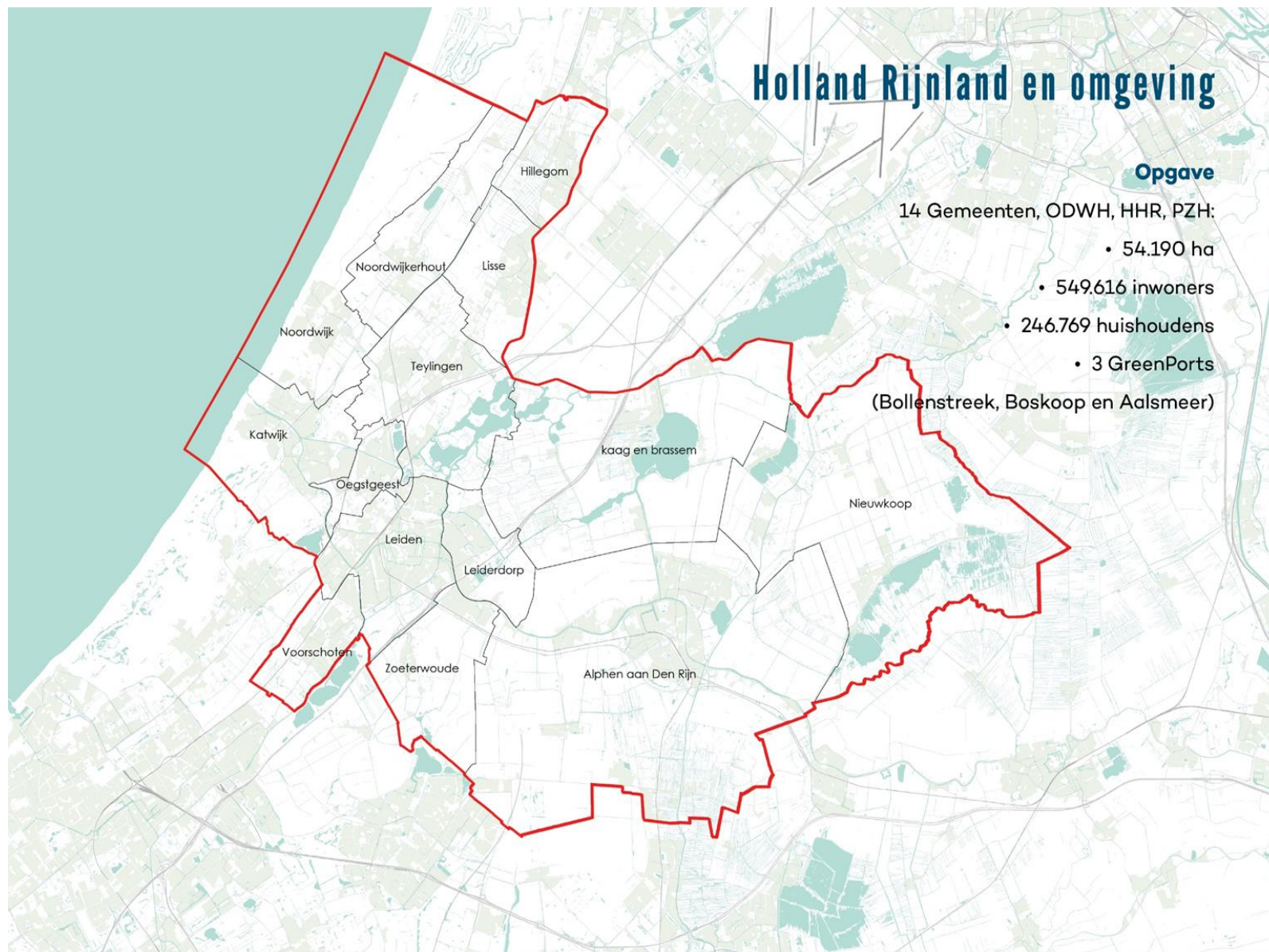
In 2020 minimaal 9% van de energieconsumptie duurzaam op te wekken.

- 7,8 PJ energiebesparing in de industrie
- 20 PJ restwarmte en aardwarmte benutten in de glastuinbouw en de steden
- 735,5 MW aan windenergie op land
- 1,5 PJ aan innovaties op het gebied van zonne-energie en energie uit biomassa

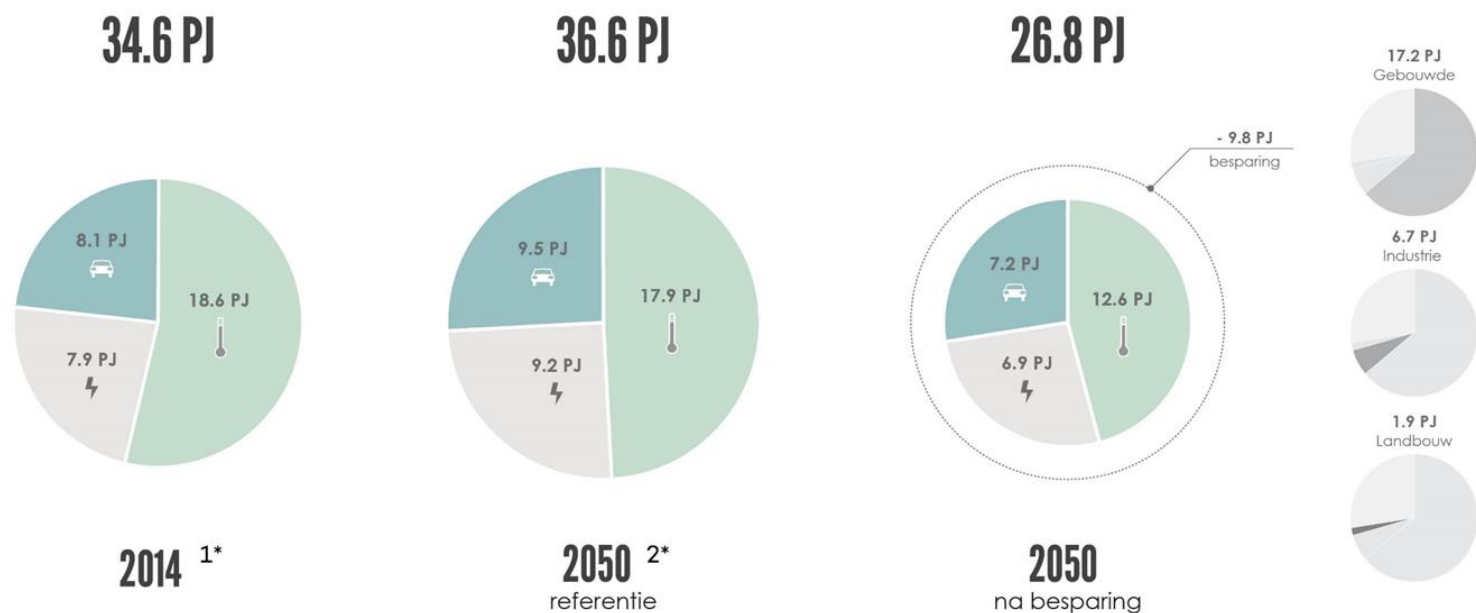
In 2035 is de energievoorziening voor de gebouwde omgeving CO2-neutraal.

Energietransitie als regionaal speerpunt

Energieverbruik in de regio, nu en in 2050

brandstof
 warmte/gas
 electra

Bron:

1. Energie in Beeld

2. Prognoses op basis van index PBL

Enkele voorbeelden in onze regio

Zonneveer Nieuwkoopse plassen

Winkelhof Leiderdorp

Op weg naar een regionaal energieakkoord: de eerste stappen

Wat hebben we afgelopen jaar gedaan?

- Opzetten bestuurlijk en ambtelijk netwerk
- Themacafé Energie in mei 2016
- Opgave in beeld met onderzoek van Posad
- Uitwerking uitvoeringsprogramma in diverse lijnen
- Voorbereiding energieakkoord
- Gesprek met provincie over ruimte en energie
- Gesprek met woningbouwcorporaties over zon op daken
- Opdracht Warmte Transitie Atlas voor gehele regio (bureau Over Morgen)

Er gebeurt reeds veel op lokaal niveau op gebied van Energie.

De gezamenlijke ambitie is om de komende periode in te zetten op:

- versnellen van de energietransitie door gezamenlijk uitwerken van een aantal uitvoeringslijnen
- het maken van een schaalsprong voor de energietransitie door uitvoeringslijnen op regionaal niveau uit te werken
- kennisdeling op het thema energie met partners, zowel binnen als buiten de regio

Energiebesparing

1. Energiebesparing publiek vastgoed

Hernieuwbare energie

2. Warmte
 3. Zonnepanelen op daken
- Ruimtelijk kader ontwikkelen met provincie
4. Zonnevelden
 5. Windenergie

Innovatie en vernieuwing

6. Greenports en energietransitie
7. Mobiliteit en energietransitie

Onderzoek, kennis en ondersteuning

- (regionaal) onderzoek Posad
- Regionale Warmte transitie atlas
- Kennis en nieuwe ontwikkelingen delen

- Ambities vertalen in capaciteit en geld van overheden
- Bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties betrekken
- Vaststellen en ondertekenen energieakkoord, begin met de publieke partners: gemeenten, provincie, hoogheemraadschap en omgevingsdienst
- Uitvoering energieakkoord in verschillende programmalijnen

HOLLAND RIJNLAND

WAAR DE RANDSTAD TOT BLOEI KOMT

www.hollandrijnland.nl

Holland Rijnland is het samenwerkingsorgaan van Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Tevelingen, Voorschoten en Zoeterwoude